

SIKKERHETSDATBLAD

Kalibrerings standard kit (BAM K010)

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

Handelsnavn	Kalibrerings standard kit (BAM K010)
Bruksområder	Laboratoriekjemikalie.
Leverandør	Samsi AS Nustadveien 75 3970 Langesund NORWAY Tel: 35 97 56 00 http://www.samsi.no/
Kontaktperson	Terje Aasoldsen (E-mail: terje@samsi.no)
Nødnummer	112 / Giftinformasjonen, telefon: (+47) 22 59 13 00 WEB: http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo

2. FAREIDENTIFIKASJON

HELSEFARE: Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet. Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
BRANNFARE: Ekstremt brannfarlig.
MILJØFARE: Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Navn	EC-nr.	CAS-nr.	Innhold	Symbol	Klassifisering
pentan	203-692-4	109-66-0	>99 %	Xn ,F+ ,N	R-12, R-51/53, R-65, R-66, R-67
BAM-K010			<1 %	Xn ,N	R-51/53, R-65, R-66

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt	Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Frisk luft og hvile. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen. Kontakt lege.
Svelging	Ved svelging gi øyeblikkelig rikelig med vann, eventuelt melk å drikke. Fremkall ikke brekning. Hvis brekning oppstår holdes hodet så lavt at maveinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt lege.
Hud	Skyll med store mengder vann, bruk såpe dersom tilgjengelig. Fjern sterkt infiserte klær og sko, og vask disse før de brukes på nytt. Kontakt lege dersom irritasjonen vedvarer.
Øyne	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter mens lege kontaktes.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

Brannsløkkingsmidler	Pulver, skum eller CO ₂ , Bruk ikke vann hvis det kan unngås. Produktet er lettere enn vann, og brannen kan spre seg på overflaten.
Brannbekjempelse	Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.
Karakteristiske farer	Ved oppvarming øker volum/trykk kraftig, med fare for beholdereksplasjon. Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Forbrenningsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbondioksid (CO ₂), Karbonmonoksid (CO), Giftige gasser/damper/røyk.
Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter skal bruke luftforsynt åndedrettsvern.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

Personbeskyttelse	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8.
Miljøbeskyttelse	Unngå utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernseksjon/KLIF) ved større spill/lekkasjer.
Opprenskningsmetoder	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Bruk gnistsikkert verktøy. Spyl med vann for å spre gass/damp.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Forholdsregler ved bruk	Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding av gasser/damper og aerosoler. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Vask hendene ofte og skift arbeidsklær etter behov.
Forholdsregler ved lagring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Hold adskilt fra antennelseskilder. Lagres som brannfarlig væske. Oppbevares adskilt fra oksiderende materiale.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
pentan	109-66-0	AN.	250/750 ppm/mg/m ³		

Ingredienskommentar	AN = Norske administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære. H=Hudopptak, R= Reproduksjonstoksisk, K= Kreftfremkallende, A= Allergifremkallende, M= Arvestoffskadelig, T= Takverdi
Prosessforhold	Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.
Ventilasjon	All håndtering skal foregå på godt ventilert sted.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).
Håndvern	Bruk vernehansker av: Neopren, nitril, polyeten eller PVC. 4H. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller.
Verneklær	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form/konsistens	Væske.
Farge	Klar.
Lukt	Bensin. Mild (eller svak).

Løselighetsbeskrivelse	Uopløselig i vann.		
Molekylvekt	72,15		
Kokepunkt (°C, intervall)	36	Trykk:	760mmHg
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	-130		
Tetthet (g/cm3)	0,626	Temperatur (°C):	
Damptrykk	573 mbar	Temperatur (°C):	20
Flammepunkt (°C)	-49	Metode:	CC-Lukket kopp.
Selvantennelsestemp. (°C)	285		
Ekspløsjongrense (%)	1,40 - 8,00		

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.
Farlig polymerisering	Polymeriserer ikke.
Stoffer som skal unngås	Oksiderende stoffer.
Spaltningsprodukter	Ingen farlige spaltningsprodukter ved anbefalte bruks- og lagringsbetingelser.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Toksikologisk data	Akuttgiftighet. LC50 4 timer Innånding Rotte 364 mg/m3
Toksisk dose, LD 50	> 2000 mg/kg (oral-rotte)
Sensibilisering	Langvarig eller gjentatt kontakt kan forårsake allergiske reaksjoner.
Genotoksisitet	Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.
Kreftfremkallende egenskaper	Forårsaker ikke kreft (ikke noe bevis for kreftfremkallende egenskaper).
Reproduksjonstoksisitet	Ingen kjente, skadelige effekter på reproduksjonsevne, fruktbarhet eller fosterutvikling.
Innånding	Innånding av damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet. Dampene kan i høye konsentrasjoner irritere luftveiene og føre til hodepine, tretthet, kvalme og brekninger. Bevisstløshet.
Svelging	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. Fare for pusteproblemer. Forårsaker hodepine, slapphet, forvirring, tap av koordinasjonsevne, svimmelhet, ustøhet, kvalme, brekninger, bevisstløshet, krampeanfoll og koma. Symptomene kan være forsinket.
Hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Øyne	Damp eller sprut kan gi forbigående (reversibel) øyeskade.
INGREDIENS:	pentan
Toksisk dose, LD 50	400 mg/kg (oral-rotte)
Toksisk dose, LD 50	5000 mg/kg (oral-mus)
Toksisk dose, LD 50 hud	3000 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	364 mg/l/4t (inh-rotte)

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Økotoksisitet	Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. Fisketoksisitet: Coho salmon (96t), ingen dødelighet ved 100 ppm i kunstig sjøvann ved 8°C.
Mobilitet	Produktet inneholder organiske løsningsmidler som fordamper lett fra alle overflater.
Bioakkumulasjonspotensial	Produktet er ikke bioakkumulerbart.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er bionedbrytbar.
Andre skadevirkninger	Resultat av PBT- og vPvB vurdering: Ingen tilgjengelige data.

INGREDIENS:	pentan
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	4,26 (Oncorhynchus mykiss)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	2,7 - 9,1 (Daphnia magna)
IC50, 72 t, Alger, mg/l	7,51 (S. Capricornutum)
Bioakkumulasjonspotensial	Log Pow: 3,4 BCF: 171

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

Generelt	Avfall klassifisert som farlig avfall.
Behandlingsmetoder	Avfall skal deponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon.
Avfallskode	07 07 04* andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter. Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Transportfareseddel

Varenavn, nasj.	Pentaner, flytende
Varenavn, internasj.	Pentanes, liquid

VEITRANSPORT (ADR):

UN-nr.	1265
ADR-klasse	3
ADR faresedler	3
Klassifiseringskode	F1
ADR-emballasjegruppe	I
ADR-farenr.	33

JERNBANETRANSPORT (RID):

RID-klasse	3
RID faresedler	3
RID-emballasjegruppe	I

SJØTRANSPORT (IMDG):

UN-nr, sjøtransport	1265
IMDG-klasse	3
IMDG-emballasjegruppe	I
EmS-nr.	F-E S-D

FLYTRANSPORT (IATA-DGR / ICAO-TI):

UN-nr. flytransport	1265
IATA/ICAO-klasse	3
IATA/ICAO-fareseddel	3
IATA/ICAO-emballasjegruppe	I

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

Faresymboler

Inneholder

pentan
BAM-K010

Risikosetninger

R-12 Ekstremt brannfarlig.
R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R-67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

Sikkerhetssetninger

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.
S-29 Må ikke tømmes i kloakkavløp.
S-43 Ved brannslukking bruk CO₂ (kullsyre), pulverapparat eller tørr sand. Bruk ikke vann.
S-57 Oppbevares/håndteres slik at forurensning i miljøet unngås. (Sørg for forsvarlig emballering for å forebygge miljøforurensning).
S-59 Innhent opplysninger om gjenvinning og ombruk hos produsent/importør/omsetter.
S-62 Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.

Referanselister

Norsk stoffliste. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, 2007.
Forskrift om farlig avfall. Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
EU-direktiv 2008/58/EC (30 ATP), EU-forordning 1907/2006/EC.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Forklaring til R-setninger i avsnitt 3

R-12 Ekstremt brannfarlig.
R-51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
R-66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R-67 Damp kan forårsake dødsighet og svimmelhet.

* Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet

Revisjonskommentar

Revisjon 08.09.2011 nr. 1: erstatter sikkerhetsdatablad av 13.08.2008. Utarbeidet iht. ATP 30. Endring på de fleste punkter. Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering.

Utarbeidet av

Essenticon AS Leif Weldingsvei 14 N-3208 Sandefjord, Norge Tlf.: +47 33 42 34 50
Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com

Utstedelsesdato

13.08.2008

Endret dato

08.09.2011

Revisjonsnr.

1

Revisjonsnr. / erstatter datablad av dato

13.08.2008

Databladstatus

30 ATP.

Signatur

R. E. Lund3